

stehenden Normen zur genauesten Darnachachtung in Erinnerung zu bringen.

K. k. Landesschulrath für Krain. Laibach, am 8. Juni 1894.

Für den k. k. Landespräsidenten:

Dralka.

Književnost.

Odgovor kritikovalcu knjižice „**Pouk o értežih**“ v „Ljublj. Zvonu“. Omenjena knjižica je popularno znanstvena naprava, vsled tega opustilo se je strogo znanstveno razlaganje o izdelovanji zemljevidov, pač pa se je stvar omenila tako, kakor učencem nižjih šol razlagajo zemljevide in zemljevidna znamenja. Vsaj je obče znano, da so narisane gore na naših šolskih zemljevidih tako, kakor se vidijo iz ptičje perspektive. Kako se izdelujejo situvacijski érteži, razloženo je v knjižici na str. 5.

V pod. 13. na prilogi II. je res narisane rezultat, to pa zaradi tega, ker prejšnje naloge v pod. 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11 popolnoma kažejo, kako se dobé sence. Na podlagi teh razprav bode pazljivi čitatelj lahko izdelal 13. nalogo, posebno če ima rezultat pred seboj. Trditve, da je pod. 1. na prilogi II. nepotrebna, ni nikakor utemeljena, ker napis tega oddelka se glasi „O senci“, torej je treba tudi omeniti, da je „padla senca“ večkrat sestavljena iz polne in polu-sence; vsaj kritikovalec precej potem očita, da je ta oddelak preskromen.

Na prilogi III. se perspektiva ne razlaga samo s perspektivnimi podobami, ampak v prvi vrsti s podobogledom. V knjižici beremo na str. 24. v 6. vrsti: „Vse te naloge kakor tudi sledeče se pojasnejo prav umljivo s podobogledom“. Tudi je podobogled na strani 22. natančno opisan in v pod. 1. preprosto narisane. Kritikovalčeva opazka, da je podobogled tako preprosta stvar, da si ga lahko vsak napravi sam, je popolnoma nepotrebna, ker se taisto here v knjižici na str. 23. v 2. vrsti. Učenci krške meščanske šole naredili so podoboglede za vsako perspektivno nalogo. Na teh se naloga najprej razloži, potem se to nariše perspektivno na šolski tabli in naposled „podobe“, kakoršne vidimo na podobogledu oziroma podobogledni ravnini. Take razlage imamo tudi v pod. 16., 17., 18. in 21. na prilogi III. Gotovo je bolje, ako se učencem naloga pojasni na trojni način kakor na dvojni. S perspektivnimi podobami se razlaga že prej na prilogi I. projekcijsko risanje, glej pod. 2—6, 8, 12, 14; torej to pri razlaganju perspektive nikogar več ne moti. Na jednaki način razlaga perspektivo Grandauer v 12. zvezku svoje „Elementar-Zeichenschule“, seveda nekoliko prepovršno, ker je cela razprava o perspektivi tiskana na jedni strani. — V knjižici „**Pouk o értežih**“ beremo tudi na str. 26. v 16. vrsti: „Vidni kot znaša pri normalnem očesu 30°—45°. Pri perspektivnem risanju jemlje navadno 45°, če tudi vsled tega nastane mala napaka.“

Perspektivna terminologija, ki jo bode kdaj skoval kak veleum brez šumevcev (č, š, ž), gotovo ne bode slovenska. Mar li narodne besede „dvorišče, ognjišče, zemljišče, prenočišče, ležišče, stražišče i. t. d. tako težko izgovarjamo? Pri sestavljanji terminologije za kateri koli predmet, treba se ozirati na narodno govornico in sorodne jezike!

Kritikovalec oklepaj pri besedi „natis(ek)“ mi je uganjka, ker take besede ni v celi knjižici. Tudi se „**Pouk o értežih**“ pojasnjuje z 59. podobami in ne z 39., kakor piše kritikovalec.

Jos. Bezljaj.

